

تخصصی تبدیل شده است. این تحول، بهره‌وری را افزایش داده و نگاه اقتصادی‌تری به پروژه‌ها تزریق کرده است. امروز بسیاری از شرکت‌های پتروشیمی نه تنها تولیدکننده، بلکه بازیگرانی فعال در بازارهای منطقه‌ای و جهانی هستند.

■ دولت چهاردهم چقدر به جایگاه صنعت پتروشیمی در اقتصاد انرژی و انرژی‌ها واقف است؟

صنعت پتروشیمی نقش بسیار مهمی در اقتصاد ملی دارد؛ این صنعت از سهم قابل توجه در تولید ناخالص داخلی و صادرات غیرنفتی گرفته تا اثرگذاری در بازار سرمایه و ایجاد اشتغال پایدار برخوردار است. با این حال، در موضوع ناترازی گاز، فشار وارد شده به صنعت پتروشیمی بیش از حد است.

هم‌اکنون و در شرایط فعلی روزهای سرد، ۵۰ میلیون مترمکعب گاز پتروشیمی‌ها قطع شده است. برخی مطرح می‌کنند که مقدار قطعی نسبت به پارسال کاهش یافته، در حالی که پارسال سرمای زود هنگام‌تری داشتیم و امسال اساساً شدت و زمان سرما متفاوت بوده است. کاهش قطعی در چنین شرایطی هنر به شمار نمی‌آید؛ مهم این است که اساساً قطعی اتفاق نیفتد.

■ آیا پتروشیمی‌ها باید در اولویت ایجاد محدودیت باشند؟

در این زمینه، ماده ۲۵ قانون رفع موانع تولید به درستی اجرا نمی‌شود. این قانون تصریح دارد که صنایع نباید در اولویت قطعی گاز قرار گیرند و در صورت اعمال محدودیت نیز باید خسارت پرداخت شود. شرکت ملی گاز ایران برای اجتناب از پرداخت خسارت، پیشنهاد قراردادهای هشت‌ماهه را مطرح کرده است، در حالی که هیچ صنعت پایداری نمی‌تواند با قرارداد کوتاه‌مدت فعالیت مستمر داشته باشد.

این در شرایطی است که پتروشیمی‌ها در حوزه صرفه‌جویی انرژی، سرمایه‌گذاری در مبادین گازی و جمع‌آوری گازهای فلر نقش فعالی ایفا کرده‌اند. صنعتی که حتی در حوزه برق متکی به دولت نیست و سربار بودجه عمومی به شمار نمی‌رود. صنعتی با چنین سطحی از اثرگذاری در اقتصاد ملی، نیازمند توجه و حمایت بیشتری است.

البته باید تأکید کنم که از شخص رئیس‌جمهوری رضایت کامل داریم. در هر موردی که مسائل و مشکلات صنعت مطرح شده، با نگاه حمایتی دستور پیگیری داده‌اند. واقعاً در هیچ دوره‌ای چنین سطحی از حمایت مستقیم از تولید و ارتباط شفاف با بخش خصوصی را تجربه نکرده بودیم و این موضوع جای قدردانی دارد.

با این حال، انتظار ما از وزارت نفت و شرکت ملی گاز ایران بیش از اینهاست و معتقدیم این مجموعه‌ها باید توجه جدی‌تری به صنعت پتروشیمی داشته باشند؛ اگر حاکمیت نگاه واقع‌بینانه‌ای به ساختار تولید کشور داشته باشد و ببیند کدام بخش بیشترین نقش را در اقتصاد ملی و ارزآوری ایفا می‌کند، بدون تردید صنعت پتروشیمی در رتبه نخست قرار دارد. این صنعت لکوموتیو اقتصاد کشور است و سایر بخش‌ها را نیز به دنبال خود حرکت می‌دهد. برای مثال، نزدیک به ۸ میلیارد دلار محصول تنها در بازار داخلی عرضه می‌شود؛ از کود اوره گرفته تا محصولات عرضه‌شده در بورس کالا با هدف تأمین نیاز سایر صنایع. چنین صنعتی شایسته حمایت مؤثرتر دولت است.

■ در تعاملات انجمن صنفی با دولت، مهم‌ترین سوءبرداشت درباره صنعت پتروشیمی در کجا دیده می‌شود؟

بسیاری از این فاصله‌های ادراکی در دولت چهاردهم به‌ویژه در نهاد ریاست جمهوری و شخص رئیس‌جمهوری کاهش یافته است. امروز بخش خصوصی نفس راحت‌تری می‌کشد. ادراک دولت از نقش بخش خصوصی و تشکلهای تخصصی تقویت شده و ما از این بابت رضایت داریم؛ البته در برخی بخش‌های اجرایی دولت همچنان گلايه‌هایی وجود دارد.

■ انجمن صنفی پتروشیمی تا چه حد توانسته صدای واحد و مؤثری برای این صنعت در سطح سیاست‌گذاری ایجاد کند؟

ارتباط مؤثر با نهاد ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و بانک مرکزی سبب شده بسیاری از موانع پیش روی صنعت در حال رفع شدن باشد. به عنوان نمونه، سرمایه‌گذاری در توسعه میادین گازی روند مناسبی پیدا کرده، موضوع حذف اوره از فهرست محصولات خام و نیمه‌خام با محدودکننده ارزش افزوده با دستور رئیس‌جمهوری برداشته شده و دستورات متعددی در حوزه‌های مختلف صادر شده که اکنون در حال پیگیری است.

■ ارزیابی شما از روند قیمت‌گذاری خوراک پتروشیمی‌ها چیست؟

بحث قیمت‌گذاری خوراک موضوعی مفصل است؛ ایراد اصلی ما به اصل قیمت‌گذاری نیست، بلکه به عدم انطباق آیین‌نامه‌ها با قانون برمی‌گردد.

در شرایطی که اقتصاد ایران با محدودیت‌های متنوع بین‌المللی، نوسانات ارزی و چالش‌های ساختاری مواجه است، پتروشیمی توانسته نقش یک «لنگر پایداری‌کننده» را ایفا کند؛ هم از نظر ارزآوری، هم از منظر تداوم تولید و هم از حیث اشتغالزایی مستقیم و غیرمستقیم